

Hallituksen esitys Eduskunnalle vuonna 1993 perittäviä sosiaaliturvamaksuja koskevaksi lainsäädännöksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että vuonna 1993 yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalta työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, perittäisiin kansaneläkemaksua 2,40 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Yksityisen työnantajan ja edellä mainitun liikelaitoksen sairausvakuutusmaksun suuruus olisi ehdotuksen mukaan 1,45 % palkoista vuonna 1993.

Kaikilta julkisoikeudellisilta työnantajilta perittäisiin kansaneläkevakuutusmaksua 3,95 %. Valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta sekä kunnalta ja kuntainliitolta sairausvakuutusmaksua perittäisiin 2,70 %. Kirkon ja sen seurakunnan sairausvakuutusmaksu olisi 4,20 %.

Työnantajan lapsilisämaksua ei perittäisi ehdotuksen mukaan vuodelta 1993.

Vuodelle 1993 vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu ehdotetaan alennettavaksi 1,80 penniin veroäyriä. Myös vakuutetun sairausvakuutusmaksu ehdotetaan alennettavaksi 1,70 penniin veroäyriä, kuitenkin siten, että maksu on yli 80 000 äyrin ylimenevältä osalta 3,20 penniä veroäyriä. Eläketuloa saavalta henkilöltä ehdotetaan perittäväksi edellä mainittujen maksujen lisäksi kansaneläkevakuutusmaksua yksi penni ja sairausvakuutusmaksua kaksi penniä vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistettavalta veroäyriä. Vakuutusmaksujen korotus olisi kuitenkin yhteensä enintään kolme prosenttia veronalaisesta eläketulosta.

Vuonna 1993 kunnan osuutena kansaneläkelain mukaisten lisäosien rahoitukseen perittäisiin 1,47 penniä veroäyriä kunnan säännönmukaisessa verotuksessa saamien veroäyrien

yhteismäärästä. Kansaneläkelaitoksen osuus lisäosamenoista olisi 52,0 % valtion vastatessa lisäosamenoista muilta osin. Samalla muutettiin kansaneläkerahaston vähimmäismäärää koskevaa säännöstä väliaikaisesti siten, että rahaston olisi oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 4 % kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtio takaisi edelleenkin kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuden siten, että valtio suorittaisi kansaneläkerahastoon sellaisen määrän varoja, että maksuvalmius olisi kunakin ajankohtana riittävästi turvattu.

Sairausvakuutusrahaston valtion osuuden vähimmäismäärää koskevaa säännöstä ehdotetaan muutettavaksi väliaikaisesti siten, että rahaston olisi oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 8 % sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Myös sairausvakuutuksen maksuvalmius turvattaisiin.

Sosiaaliturvamaksuja ja kansaneläkelaitoksen rahoitusta koskevat lainmuutokset ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

Tässä esityksessä on otettu huomioon ehdotus uudeksi tuloverolainsäädännöksi. Lisäksi eduskunnalle annetaan erikseen esitys, jonka mukaan osa liikevaihtoveron tuotosta ohjataan kansaneläkerahastoon ja osa sairausvakuutusrahastoon, sekä esitys tapaturma- ja liikennevakuutusjärjestelmältä perittävästä maksusta, joka ohjataan kansaneläkerahastoon.

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Esityksessä on otettu huomioon valtioneuvoston 14 päivänä lokakuuta 1992 tekemä periaatepäätös toimenpiteistä julkisen talouden tasapainon parantamiseksi.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Työnantajan kansaneläkemaksu

Kansaneläkelain 3 §:n 2 momentin (956/72 ja 307/82) mukaan työnantajan kansaneläkemaksua peritään liiketoiminnan pääomavaltaisuudesta riippuen joko 4,25, 4,75 tai 5,25 % työntekijälle suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Kansaneläkemaksun suuruudesta on kuitenkin viime vuosina säädetty yksivuotisilla laeilla, joiden mukaan maksua on peritty joko suurempana tai pienempänä kuin kansaneläkelain 3 §:n 2 momentissa säädetään.

Vuoden 1982 toukokuun alusta kansaneläkemaksua alettiin periä eri suuruisena julkiselta taholta ja yksityiseltä työnantajalta. Julkisen tahon maksuluokkaan katsottiin kuuluvan valtion ja sen laitoksen, kunnan, kuntainliiton, evankelis-luterilaisen kirkon, sen seurakunnan ja seurakuntainliiton, ortodoksisen kirkkokunnan ja sen seurakunnan sekä Ahvenanmaan maakunnan. Kansaneläkejärjestelmän kokonaisuudistuksen turvaamiseksi muutettiin samalla kansaneläkelain 59 §:ää (307/82) siten, että kansaneläkerahastosta puuttuva osa suoritetaan valtion varoista.

Vuoden 1985 alusta julkisen tahon työnantajan kansaneläkemaksun suuruuteen vaikutti myös samana vuonna voimaan tullut työttömyysturvauudistus (602/84). Työttömyysturvaetuuksien veronalistamisen seurauksena julkisoikeudellisten työnantajien ylimääräinen verotulojen kasvu haluttiin palauttaa työttömyysturvan rahoitukseen. Tämän vuoksi kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta kansaneläkemaksua perittiin korkeampana kuin muilta julkisoikeudellisilta työnantajilta eli valtiolta ja sen laitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta. Kunnallista liikelaitosta pidettiin sen kilpailukyvyyn säilyttämiseksi samanarvoisena kuin valtion laitoksia.

Kansaneläkemaksuluokan määräytymiseen liittyvää säännönmukaisten poistojen rajaa korotettiin 200 000 markasta 300 000 markkaan vuoden 1987 alusta (1040/86).

Vuodelta 1992 suoritettavaa yksityisen työnantajan kansaneläkemaksua on peritty kaikilta

yhtä suurena eli 2,40 %:na (1697/91) palkoista. Julkiselle sektorille: valtiolle, kunnalliselle liikelaitokselle, Ahvenanmaan maakunnalle, kunnalle ja kuntainliitolle, seurakunnille ja muille niihin rinnastettaville yhtymille maksu vahvistettiin 3,95 %:ksi palkoista. Näihin ei lueta valtion liikelaitoksista annetun lain (627/87) mukaisia liikelaitoksia, joita on niiden taloudellisten toimintaperiaatteiden vuoksi pidetty kilpailuasemaltaan yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvina vuodesta 1989 lukien kansaneläkemaksun suuruutta määrättäessä.

1.2. Työnantajan sairausvakuutusmaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:n (613/78) mukaan työnantaja on velvollinen suorittamaan kansaneläkelaitokselle työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,50 % maksamiensa ennakkoperinnän alaisten palkkojen määrästä.

Myös sairausvakuutusmaksua on peritty yksivuotisilla laeilla poikkeavasti siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 1 §:ssä säädetään. Samoin tämä maksu on ollut edellä kansaneläkemaksun suuruuden yhteydessä selostetuista syistä eri suuruinen julkisen tahon työnantajalle ja yksityiselle työnantajalle. Julkisen tahon työnantajasta valtiolla, sen laitoksella, Ahvenanmaan maakunnalla ja kunnallisella liikelaitoksella sairausvakuutusmaksu on vuodesta 1985 lukien ollut alempi kuin kunnan ja kirkon vastaava maksu.

Vuoden 1992 ensimmäisellä puoliskolla yksityisen sektorin työnantajilta on peritty sairausvakuutusmaksua 0,45 % ja heinäkuun alusta vuoden loppuun 1,45 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä (1698/91). Valtion ja sen laitoksen, Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisen liikelaitoksen, kunnan ja kuntainliiton sairausvakuutusmaksu vahvistettiin 2,70 %:ksi sekä kirkon ja seurakunnan 4,20 %:ksi koko vuodelta. Sairausvakuutusmaksun suuruutta määrättäessä sellaista valtion liikelaitosta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, on vuodesta 1989 lukien pidetty yksityisen sektorin piiriin kuuluvana työnantajana.

1.3. Työnantajan lapsilisämaksu

Työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun

lain 1 §:n mukaan työnantaja on velvollinen suorittamaan valtiolle lapsilisämaksua 2,25 % ennakkoperinnän alaisten palkkojen määrästä. Työnantajan lapsilisämaksuun on yksivuotisilla laeilla kohdistettu useita maksuallennuksia tai maksu on jätetty kokonaan perimättä. Vuodelta 1992 lapsilisämaksua ei peritä lainkaan (1699/91).

1.4. Työnantajan sosiaaliturvamaksu

Yksityisen työnantajan kansaneläkevakuutusmaksun aikaisempi porrastus poistettiin alentamalla II ja III luokkien maksut I luokan tasolle vuoden 1991 heinäkuun alusta. Lisäksi työnantajan sairausvakuutusmaksua alennettiin yhdellä prosenttiyksiköllä 1 päivän heinäkuuta 1991 ja 30 päivän kesäkuuta 1992 väliseksi ajaksi. Maksujen alentamisen osittaiseksi rahoittamiseksi vakuutetun sairausvakuutusmaksua nostettiin 1,0 pennillä äyriä 80 000 äyriä ylittävältä osalta vuosiksi 1991 ja 1992.

Eduskunta on useaan otteeseen edellyttänyt, että työnantajan sosiaaliturvamaksua koskevaa lainsäädäntöä kehitetään siten, että työvoimavaltaiten yritysten asemaa parannetaan. Viimeksi eduskunta edellytti tätä hallitukselta vastauksessaan hallituksen esitykseen vuodelta 1991 perittäviä sosiaaliturvamaksuja koskevan lainsäädännön tarkistamiseksi (HE 27/1991 vp), jossa eduskunta totesi: "Eduskunta edellyttää hallituksen antavan pikaisesti esitykset, joilla työvoimavaltaiten yritysten asemaa parannetaan uudistamalla nykyisin palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen järjestelmää samalla huolehtien sosiaaliturvan riittävästä rahoituksesta".

Asiaa on selvitetty viimeksi sosiaali- ja terveysministeriön asettamassa työryhmässä, joka sai valmiiksi muistionsa 15 päivänä maaliskuuta 1990 (Sosiaaliturvamaksutyöryhmä STM 1990:3). Työryhmä katsoi, että palkkaperusteista sosiaaliturvamaksua ei ole syytä korvata täysin uudella maksutyypillä, vaan on käytettävä jo olemassa olevia veromuotoja. Työryhmä katsoi edelleen, että yleiset talouspoliittiset näkökohdat sekä verojärjestelmän kokonaisuus huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista alentaa ainoastaan työnantajan kansaneläkemaksua.

Lisäksi työryhmä teki eräitä periaate-ehdo-

tuksia sosiaaliturvamaksun määräytymiseksi julkisen talouden kannalta katsottuna.

Koska työnantajan sosiaaliturvamaksuun liittyvät kehittämisvaihtoehdot vaativat vielä selvitystä, ehdotetaan vuoden 1993 työnantajan sosiaaliturvamaksuista säädettäväksi yksivuotisilla laeilla.

1.4.1. Työnantajalta vuodelta 1993 perittävä kansaneläkemaksu

Yritystoiminnan toimintaedellytysten vahvistamiseksi ehdotetaan, että yksityisen sektorin työnantajalta sekä sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, perittäisiin vuonna 1993 kansaneläkemaksua samansuuruisena kuin vuonna 1992 eli 2,40 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Kansaneläkemaksun porrastus ehdotetaan poistettavaksi myös vuodelta 1993.

Valtion ja sen muun laitoksen kuin edellä mainitun liikelaitoksen, Ahvenanmaan maakunnan, kunnallisen liikelaitoksen, kunnan ja kuntainliiton, evankelis-luterilaisen kirkon, sen seurakunnan ja seurakuntainliiton sekä ortodoksisen kirkkokunnan ja sen seurakunnan kansaneläkemaksu olisi kaikilla sama, eli maksu olisi 3,95 % palkoista. Edellä mainitut muutokset tehtäisiin kansaneläkelain 3 §:ään.

1.4.2. Työnantajan sairausvakuutusmaksu vuodelta 1993

Vuodelta 1993 yksityisen sektorin työnantajalta sekä sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia, ehdotetaan perittäväksi sairausvakuutusmaksua 1,45 % vuonna 1993 ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä eli saman suuruisena kuin vuoden 1992 loppupuolella.

Valtion ja sen muun laitoksen kuin edellä mainitun liikelaitoksen, Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisen liikelaitoksen sekä kunnan ja kuntainliiton sairausvakuutusmaksu olisi 2,70 %. Kirkolta ja seurakunnilta sairausvakuutusmaksua perittäisiin 4,20 % ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Sairausvakuutusmaksut vahvistettaisiin erillisellä vuotta 1993 koskevalla lailla.

1.4.3. Työnantajan lapsilisämaksu vuodelta 1993

Yrityksiin kohdistuvien kustannuspaineiden

tasaamiseksi ehdotetaan, ettei edelleenkään työntajilta perittäisi vuodelta 1993 työnantajan lapsilisämaksua. Tästä säädettäisiin erillisellä lailla.

1.4.4. Kansaneläkelain 59 ja 62 §:n muutokset

Kansaneläkelain 62 §:n mukaan valtio, kunnat ja kansaneläkelaitos vastaavat kukin omasta osuudestaan eläkkeiden lisäosien kustannuksista. Vuodelta 1992 on kuntien osuutta kansaneläkkeiden lisäosien rahoituksesta muutettu siten, että kunnan vuotuisiksi osuudeksi kansaneläkkeiden lisäosista vahvistettiin 0,98 penniä veroäyryiltä niiden veroäyriensä yhteismäärästä, jotka kunnalla on ollut edellisenä vuonna toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa (1697/91). Samassa yhteydessä muutettiin edelleen kansaneläkelain 59 §:ää väliaikaisesti siten, että kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 4 % kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista pysyvissä laissa edellytetyn 10 %:n sijasta. Jotta kansaneläkelaitoksen maksuvalmius olisi kaikissa tapauksessa turvattu, säädettiin, että valtion olisi kansaneläkerahaston maksuvalmiuden turvaamiseksi suoritettava rahastoon sellainen määrä varoja, että kansaneläkevakuutuksen etuudet voidaan häiriöttömästi suorittaa.

Vuodelta 1993 kunnan osuudeksi lisäosien kustannuksista ehdotetaan 1,47 penniä veroäyryiltä niiden veroäyriensä yhteismäärästä, jotka kunnassa vuonna 1992 toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa määrätään. Kunnan rahoitusosuutta ehdotetaan nostettavaksi siten, että se vastaa valtion osuutta kuntien kulutusmenoille asetetusta 4 %:n säästötavoitteesta. Kansaneläkelaitoksen osuus 67,0 % lisäosameinoista ehdotetaan alennettavaksi 52,0 %:iin. Mahdollinen verotuksen toteutumisen viivästyminen vuodelta 1992 saattaa vaatia tarkempaa säätämistä asetuksella kuntien lisäosaosuuden maksamisesta. Kansaneläkelaitoksen maksujärjestely on varmistettava verotuksen viivästyisestä huolimatta. Kansaneläkerahaston vähimmäismääräksi ehdotetaan 4 % kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtio takaisi myös vuonna 1993 rahaston maksuvalmiuden. Tähän liittyen hallitus on antanut erikseen eduskunnalle esityksen, (HE 222/1992 vp) jonka mukaan osa liikevaihtoveron tuotosta ohjataan kansaneläkerahastoon.

Myös tapaturmavakuutusjärjestelmältä ja liikennevakuutusjärjestelmältä perittävä maksu täyskorvauksen periaatteen mukaisena varmistaa saman tavoitteen (HE 248/1992 vp).

1.4.5. Sairausvakuutuslain 59 §:n muutos

Sairausvakuutuslain 59 §:n 1 momentin mukaan sairausvakuutuksen kustannukset suoritetaan sairausvakuutusrahastosta. Jos kalenterivuoden aikana käytettävissä olevat rahaston varat eivät riitä sairausvakuutuksen menoihin, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista. Valtion on lisäksi suoritettava rahastoon sellainen määrä, että rahaston pääoma kalenterivuoden päättyessä on yksi kymmenesosa sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Sannotun pykälän 5 momentin mukaan valtion tulee suorittaa sairausvakuutusrahastoon valtion osuuden lisäksi sellainen määrä varoja, että rahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu.

Valtion taloudellisen tilanteen johdosta ehdotetaan, että valtion suorittaman sairausvakuutusrahaston takuusuuden määräksi vahvistettaisiin väliaikaisesti 8 % sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtion takuu rahaston maksuvalmiudesta säilyy ennallaan. Lisäksi on otettava huomioon, että hallitus antaa erikseen eduskunnalle esityksen laiksi liikevaihtoverolain muuttamisesta siten, että liikevaihtoveron tuotosta osa ohjataan sairausvakuutusrahastoon.

1.5. Vakuutetun kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu

1.5.1. Kansaneläkevakuutusmaksu

Kansaneläkelain 4 §:n 1 momentin mukaan vakuutetun on suoritettava vakuutusmaksu, joka määrätään hänelle kunnallisverotuksen yhteydessä edelliseltä vuodelta, verovuodelta, vahvistettujen veroäyriensä yhteismäärän perusteella. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan kansaneläkelain 6 §:n mukaan määrätä vakuutetulle, joka verovuoden päättyessä ei vielä ollut täyttänyt 16 vuotta tai joka verovuoden alkaessa oli täyttänyt 63 vuotta tai joka verovuoden tai sen osan aikana on ollut kansaneläkelain mukaan työkyvyttömäksi todettuna tai saanut työttömyyseläkettä tai joka verovuoden aikana on kuollut.

Kansaneläkelain 5 §:n 1 momentin (956/72) mukaan vakuutusmaksu on kaksi penniä veroäyryiltä. Kansaneläkevakuutusmaksua on vakuutetuilta peritty viime vuosina yksivuotisilla laeilla edellä mainittua määrää suurempana tai pienempänä. Vuodelta 1992 vakuutetun kansaneläkemaksua peritään 3,05 penniä veroäyryiltä (1697/91).

1.5.2. Sairausvakuutusmaksu

Sairausvakuutuslain 33 §:n 1 momentin (742/70) mukaan vakuutetun sairausvakuutusmaksu on 1,25 penniä veroäyryiltä.

Myös vakuutetun sairausvakuutusmaksua on peritty viime vuosina yksivuotisilla laeilla joko suurempana tai pienempänä kuin 1,25 penniä veroäyryiltä. Vuodelta 1992 vakuutetun sairausvakuutusmaksua peritään 2,20 penniä veroäyryiltä, kuitenkin siten, että maksu on 3,70 penniä veroäyryiltä siltä osin kuin veroäyriiden määrä ylittää 80 000 äyriä (1698/91).

1.5.3. Vakuutetulta vuonna 1993 perittävät maksut

Esityksen mukaan kansaneläkevakuutusmaksua perittäisiin vuoden 1992 tapaan edelleenkin kaikilta vakuutetuilta. Kansaneläkevakuutusmaksusta vapauttamista 63 vuotta täytäneiltä ei voida pitää perusteltuna, sillä osa vakuutetuista jatkaa työelämässä aina 67-vuotiaaksi asti ja lisäksi eläkkeensaajat saavat verotuksessa hyväkseen eläketulovähennyksen. Eläkkeensaajien vapauttamista veronluonteisesta kansaneläkemaksusta ei myöskään valtiontaloudellisista syistä voida pitää perusteltuna. Tämän vuoksi myös vuonna 1993 ehdotuksen mukaan kansaneläkevakuutusmaksu ulotetaan 63-vuotiaisiin sekä työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeellä oleviin. Sen sijaan työllisyysverona pidettävän kansaneläkevakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun korotuksen perimisestä luovuttaisiin osittain.

Vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksua perittäisiin 1,80 penniä veroäyryiltä sekä vakuutetun sairausvakuutusmaksua 1,70 penniä veroäyryiltä ja yli 80 000 äyriin ylimenevältä osalta 3,20 penniä veroäyryiltä vuonna 1993. Vakuutusmaksu määriteltäisiin siten kuin kohdassa 3

tarkemmin selvitetään vahvistettujen veroäyriiden perusteella ottaen huomioon, mitä ehdotetussa tuloverolaissa säädetään.

1.5.4. Eläketuloa saavan henkilön sosiaaliturvamaksut

Valtioneuvosto on 14 päivänä lokakuuta 1992 tehnyt periaatepäätöksen toimenpiteistä julkisen talouden tasapainon parantamiseksi. Eräänä toimenpiteenä periaatepäätöksessä on, että eläkkeensaajien sairausvakuutusmaksua korotetaan kahdella pennillä ja kansaneläkemaksua yhdellä pennillä veroäyryiltä valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen verrattuna.

Valtion talouden tasapainottamiseksi joudutaan palkkaus- ja kulutusmenoja säästämään neljä prosenttia julkisella sektorilla vuosina 1994 ja 1995. Palkansaajilta peritään vuonna 1993 työeläkemaksua 3 prosenttia veron ennakoperinnän alaisesta palkasta. Eläketuloa saavilta henkilöiltä perittäisiin puolestaan edellä mainitut vakuutusmaksujen korotukset.

Eläketuloa olisivat veronalaiset vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläke, perhe-eläke ja sukupolvenvaihdoseläke sekä muut luopumiskorvaukset.

Korotus toteutettaisiin siten, että henkilöltä, joka saa vuoden 1993 aikana eläketuloa, peritään sen lisäksi, mitä edellä kohdassa 1.5.3. ehdotetaan, kansaneläkemaksua yksi penni ja sairausvakuutusmaksua kaksi penniä vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistettavalla veroäyryiltä. Vakuutusmaksujen korotus olisi kuitenkin yhteensä enintään kolme prosenttia veronalaisesta eläketulosta. Jos vakuutusmaksujen korotus ylittäisi kolme prosenttia eläketulosta, ylittävä osa vähennettäisiin edellä mainittujen pennimäärien suhteessa.

Kansaneläkelain mukaisen vakuutusmaksun ja sairausvakuutusmaksun korotuksesta, näiden maksujen täytäntöönpanosta ja muista menettelysäännöksistä on voimassa, paitsi ennakoperintälain (418/59) säännökset, myös se, mitä sanotuista maksuista kansaneläkelaisissa ja sairausvakuutuslaissa säädetään.

Eläketuloa saavan henkilön kansaneläkevakuutusmaksu olisi 2,80 penniä ja sairausvakuutusmaksu 3,70 penniä kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyryiltä, kuitenkin siten, että yli 80 000 äyriä ylittävältä osalta sairausvakuu-

tusmaksu olisi 5,20 penniä äyriltä. Korkein eläkkeensaajia koskeva sosiaaliturvamaksu olisi 8 penniä äyriltä.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Yksityisen työnantajan kansaneläkemaksua perittäisiin koko vuoden 1993 ajan alennettuna samaan tasoon kuin vuoden 1991 loppupuolella ja vuonna 1992. Sairausvakuutusmaksua perittäisiin myös samansuuruisena kuin vuoden 1992 loppupuolella. Kuntien sairausvakuutusmaksun alennus 1,25 prosenttiyksiköllä säilyisi kuten vuonna 1992. Vakuutettujen työllisyysverosta luopuminen osittain lisää valtion menoja vuonna 1993 noin 4 060 miljoonaa markkaa. Eläketuloa saavan henkilön vakuutusmaksujen korotus puolestaan vähentää valtion menoja 1 050 miljoonalla markalla vuonna 1993.

Hallitus on lisäksi asettanut kunnille 4 %:n säästötavoitteen kulutusmenoihin. Samalla on päätetty korottaa kuntien lisäosaosuutta siten, että se vastaa valtion osuutta asetetusta säästötavoitteesta. Valtion osuudeksi on arvioitu 1 500 miljoonaa markkaa. Kun edellä mainitut tekijät otetaan huomioon, kuntien osuus lisäosista olisi 4 426 miljoonaa markkaa. Tämän vuoksi kuntien osuutta lisäosamenoista ehdotetaan nostettavaksi 0,98 pennistä 1,47 penniin viimeksi toimitetun säännönmukaisen kunnallisverotuksen veroäyriltä.

Ehdotuksen mukaan kunnan osuus lisäosamenoista olisi 43,9 %, kansaneläkelaitoksen osuus 52,0 % eli 5 238 miljoonaa markkaa ja valtion osuus 4,1 % eli 413 miljoonaa markkaa. Kuntien osuus sovittiin järjestelyasiakirjassa 21,9 %:ksi.

Sairausvakuutuslain 59 §:n väliaikainen muuttaminen siten, että sairausvakuutusrahaston varojen tulee olla vuoden lopussa 8 % sairausvakuutuksen vuotuisista kustannuksista aikaisemman 10 %:n sijasta vähentää valtion osuutta kokonaiskustannuksista 266 miljoonalla markalla. Kansaneläkelain 59 §:n vastaavan rahastovaatimuksen muuttaminen säädetyistä 6 %:sta 4 %:iin vähentää valtion osuutta 407 miljoonalla markalla.

Hallitus on antanut eduskunnalle erikseen esityksen laiksi kansaneläkelaitoksen rahoituksen väliaikaisesta muuttamisesta, jonka mukaan osa liikevaihtoveron tuotosta ohjataan kansaneläkelaitoksen kansaneläkerahastoon ja

osa sairausvakuutusrahastoon, yhteensä määrältään 1 870 miljoonaa markkaa, puoleksi kumpaankin rahastoon.

Lisäksi hallitus on antanut eduskunnalle esityksen niin sanottuun täyskorvausperiaatteen siirtymisestä tapaturma- ja liikennevakuutuksessa. Maksun tuotoksi on arvioitu 330 miljoonaa markkaa, joka on otettu kansaneläkemenojen valtion osuuden vähennyksenä huomioon.

3. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen tuloverolaiksi sekä eräiden yleishyödyllisten yhteisöjen verohuojennuksista annetun lain 1 ja 6 §:n muuttamisesta (HE 200/1992 vp). Esityksen mukaan kunnallisvero kohdistuisi yksinomaan ansiotuloihin. Verovelvollisen ansiotulojen pohjalta laskettaisiin kunnallisverotuksen verotettava tulo, jonka perusteella määrättäisiin nykyiseen tapaan kunnallisvero ja kirkollisvero sekä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut. Äyriperusteista kunnallisveroa suoritaisivat edelleen luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät. Uutta aikaisempaan lainsäädäntöön verrattuna on se, että verovelvollisen näin määrättyvästä kunnallisverosta, kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksusta sekä kirkollisverosta voidaan tehdä vähennys, alijäämähyvitys. Edellä mainitut seikat on otettu huomioon nyt ehdotettavassa hallituksen esityksessä.

Hallitus tulee erikseen edellä mainittuun esitykseen liittyen antamaan eduskunnalle esityksen vakuutetun sairaus- ja kansaneläkemaksusäännösten teknisistä muutoksista.

4. Voimaantulo

Esitys liittyy valtion vuoden 1993 talousarvioesitykseen ja lait ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

5. Säättämisjärjestys

Tähän hallituksen esitykseen sisältyvien muutosehdotusten ei voida katsoa heikentävän valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä tarkoitettulla tavalla toimeentulon lakisääteistä perusturva.

Perustuslakivaliokunnan lausunnossa (PeVM

18/1985 vp) on todettu: ”olevan tietyissä rajoissa mahdollista hallitusmuodon 51 §:n 2 momentin estämättä säätää tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä kunnille sellaisia rahoitustehtäviä, joista esimerkkinä on kansaneläkelain 62 § voimassa olevassa muodossaan. Kansaneläkkeiden lisäosakustannusten osalta tällaisen rahoitustehtävän säätämisen erityisenä perusteena on se, että rahoittamisen voidaan katsoa olevan kuntien vanha pakollinen tehtävä. Perustuslakivaliokunnan käsityksen mukaan perustuslaeista ei sinänsä voida johtaa estettä käyttäällä tällaisen kunnan rahasuoritusvelvollisuuden toteuttamiseksi muunlaista taloudellisen sääntelyn keinoa, esimerkiksi kunnilta perittävää veronluonteista maksua. Valtiopäiväjärjestyksen 68 §:n mukaisen yksivuotisen verolain käsittelyjärjestyksen tarkoituksena on turvata mahdollisuus päättää eduskunnassa yksinkertaisella enemmistöllä tulo- ja menoarvion tasapainottamiseksi tarvittavista tuloista, mistä lakiehdotuksen 62 §:n mukaisessa kuntien taloudellisessa velvoittamisessa on kysymys. Kunnilta perittävän yksivuotisen veronluonteisen maksun edellytyksenä kuitenkin on, ettei kuntiin kohdistettava taloudellinen rasitus kohoa keinoa muutettaessa sillä tavoin, että taloudellinen rasitus olisi ristiriidassa kuntien itsehallinnon kanssa.”

Tässä perustuslakivaliokunnan lausunnossa todetaan edelleen: ”Lakiehdotuksen 62 §:n suurin taloudellinen rasitus saattaa vaikuttaa merkittävämmän kuin vähäiseksi katsottavalla tavalla joidenkin kuntien toimintaan. Valio-

kunnan käsityksen mukaan lakiehdotuksen 62 §:n suuruisena kunnilta kansaneläkkeiden lisäosakustannuksiin perittävä veroluonteinen maksu ei kuitenkaan sellaisenaan ole ristiriidassa kuntien itsehallinnon kanssa”.

Kukin yksittäinen kunta osallistuu nyt annettavan hallituksen esityksen mukaan lisäosien kustannuksiin niiden veroöyrien yhteismäärän mukaan, jotka kunnassa on edellisenä vuonna säännönmukaisessa verotuksessa määrätty.

Kunnilta ehdotetaan perittäväksi aikaisempia vuosia korkeampi maksu. Kuntien lisäosausuus jää kuitenkin 43,9 %:iin lisäosamenoista, valtion ja kansaneläkelaitoksen vastatessa näistä menoista muilta osin. Talousarvioesitykseen liittyen kysymys on nyt valtion talouden tasapainottamiseksi menojen katteeksi tarvittavista tuloista, joiden saantiin kuntien taloudellinen maksuvelvoite perustuu. Näin ollen voidaan todeta, ettei esitys ole tältäkin osin ristiriidassa kuntien itsehallinnon kanssa ja se voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Koska tämän hallituksen esityksen lisäosauskustannusten aiheuttama taloudellinen rasitus kunnille kasvaa merkittävästi, hallitus pitää suotavana, että ehdotuksesta pyydetäisiin perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §, 59 §:n 2 momentti ja 62 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 59 §:n 2 momentti 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (307/82), 5 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (956/72), 6 § osittain muutettuna 4 päivänä marraskuuta 1960 ja 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetuilla laeilla (466/60 ja 588/78) sekä 62 § 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (103/82), seuraavasti:

3 §

Yksityinen työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 2,40 prosenttia 1 päivästä tam-

mikuuta 1993 saman vuoden joulukuun 31 päivään saakka ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Mitä edellä sanotaan yksityisen työnantajan kansaneläkemaksun määräytymisestä, on soveltuvin osin voimassa myös sellai-

sesta valtion liikelaitoksesta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87). Valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta, kunnalliselta liikelaitokselta, kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta maksua peritään 3,95 prosenttia työntekijälle suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

5 §

Vakuutusmaksu on 1,80 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyryltä, ottaen huomioon, mitä tuloverolaissa (/) säädetään.

6 §

Vakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle, joka verovuoden päätyessä ei vielä ole täyttänyt 16 vuotta tai joka verovuoden aikana on kuollut.

59 §

Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään neljä prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot, joihin luetaan myös tämän lain 62 §:n mukaiset suoritukset, eivät tähän riitä, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista. Lisäksi valtion tulee suorittaa kansaneläkerahastoon sellainen määrä varoja, että rahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu.

62 §

Eläkkeiden lisäosien kokonaiskustannuksista vastaavat valtio, kunnat ja kansaneläkelaitos.

Kunta maksaa kansaneläkelaitokselle eläkkeiden lisäosien kustannuksiin 1,47 penniä veroäyryiltä niiden veroäyrien yhteismäärästä, jotka kunnassa on edellisenä vuonna toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa määrätty. Kunnan on maksettava 1/12 edellä tarkoitettua määrästä lääninverovirastolle viimeistään kunkin kalenterikuukauden 10 päivänä. Muutoin kunnan suorituksen maksamisesta, maksuun panosta, liikaa tai aiheettomasti maksetun suorituksen palauttamisesta, suorituksen korottamisesta, viivästysseuraamuksista, kannosta, perinnästä, tilittämisestä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/63) ja veronkantolaissa (611/78) säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta, lukuun ottamatta työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 5 §:n 1 momentissa säädettyä ilmoitus- ja vähennysmenettelyä. Tarkemmat säännökset kunnan tilityksestä vuodelta 1993 voidaan antaa asetuksella.

Eläkelaitoksen osuus eläkkeiden lisäosien kustannuksista on 52,0 prosenttia maksettujen lisäosien yhteismäärästä. Valtio vastaa lisäosien kustannuksista siltä osin kuin kunnan suoritus ja eläkelaitoksen osuus eivät niitä kata.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Tämän lain 3 §:n 2 momenttia sovelletaan vuonna 1993 maksetuista palkoista suoritettavaan työnantajan kansaneläkemaksuun ja 5 §:n 1 momenttia vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa. Lain 6 §, 59 §:n 2 momentti ja 62 § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 1993.

2.

Laki**vuodelta 1993 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä sairausvakuutuslain (364/63) 33 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (742/70), säädetään vakuutetun sairausvakuutusmaksusta, sanottu maksu on 1,70 penniä vakuutetulle vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyryltä. Vakuutusmaksu on kuitenkin 3,20 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyryltä siltä osin kuin veroäyrien määrä ylittää 80 000 äyriä. Vakuutusmaksua määrätessä otetaan huomioon, mitä tuloverolaissa (/) säädetään.

2 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/63) 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), säädetään työnantajan sairausvakuutusmaksusta, peritään yksityiseltä työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87), työnantajan sairausvakuutusmaksua 1,45 prosenttia työntekijälle 1 päivän tammikuuta ja 31 päivän joulukuuta 1993 välisenä aikana suoritettun ennakkoperinnän alaisen palkan määräästä. Kuitenkin valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahve-

nanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta sekä kunnalta ja kuntainliitolta työnantajan sairausvakuutusmaksua peritään 2,70 prosenttia ja evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta sairausvakuutusmaksua peritään 4,20 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1993 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettun ennakkoperinnän alaisen palkan määräästä.

3 §

Poiketen, siitä, mitä sairausvakuutuslain 59 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 22 päivänä joulukuuta 1967 annetussa laissa (591/67) säädetään valtion osuuden vähimmäismäärästä, valtion on vuonna 1993 suoritettava rahastoon sellainen määrä, että rahaston pääoma kalenterivuoden päättyessä on kahdeksan prosenttia sairausvakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtion on vuonna 1993 suoritettava kuukausittain enakkona määrä, joka vastaa 1/12 valtion sinä vuonna suoritettavaksi arvioidusta määräästä. Valtion osuuden suorittamisesta säädetään tarkemmin asetuksella.

4 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

3.

Laki**eläketuloa saavan henkilön korotetusta sosiaaliturvamaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Jos henkilö saa vuoden 1993 aikana eläketuloa, häneltä peritään sen lisäksi, mitä kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 5 §:n 1 momentissa (/92) ja vuodelta 1993 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta annetun lain 1 §:ssä (/92) säädetään, kansaneläkelain mukaista vakuutusmaksua yksi penni ja sairausvakuutusmaksua kaksi penniä vuodelta 1993 toimitettavassa kunnallisverotuksessa vahvistettavalta veroäyryiltä. Vakuutusmaksujen korotus on kuitenkin yhteensä enintään kolme prosenttia veronalaisesta eläketulosta. Jos vakuutusmaksujen korotus ylittää kolme prosenttia eläketulosta, ylittävä osa vä-

hennetään edellä mainittujen pennimäärien suhteessa.

Vakuutusmaksujen korotuksen ennakkoperinnästä on voimassa, mitä ennakkoperintälaisissa (418/59) säädetään kansaneläkevakuutusmaksusta.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993 ja se on voimassa vuoden 1993 loppuun.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

4.

Laki**työnantajan lapsilisämaksun perimättä jättämisestä vuodelta 1993**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain (366/63) 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), säädetään työnantajan lapsilisämaksusta, maksua ei

vuonna 1993 peritä 1 päivästä tammikuuta 31 päivään joulukuuta.

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993.

Helsingissä 6 päivänä marraskuuta 1992

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Sosiaali- ja terveysministeri *Jorma Huuhtanen*

1.

Laki**kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain (347/56) 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §, 59 §:n 2 momentti ja 62 §,

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti ja 59 §:n 2 momentti 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (307/82), 5 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (956/72), 6 § osittain muutettuna 4 päivänä marraskuuta 1960 ja 28 päivänä heinäkuuta 1978 annetuilla laeilla (466/60 ja 588/78) sekä 62 § 5 päivänä helmikuuta 1982 annetussa laissa (103/82), seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

3 §

Työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 4,25 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisten poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla vähintään 10 ja enintään 30 prosenttia hänen samana verovuotena maksamiensa palkkojen määrästä, maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 4,75 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen määrä on ollut suurempi kuin 200 000 markkaa ja samalla yli 30 prosenttia maksettujen palkkojen määrästä, on sanottu maksu 5,25 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

Yksityinen työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 2,40 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 1993 saman vuoden joulukuun 31 päivään saakka ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Mitä edellä sanotaan yksityisen työnantajan kansaneläkemaksun määräytymisestä, on soveltuvin osin voimassa myös sellaisesta valtion liikelaitoksesta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87). Valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta, kunnalliselta liikelaitokselta, kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta maksua peritään 3,95 prosenttia työntekijälle suoritetun ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä.

5 §

Vakuutusmaksu on kaksi penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriältä.

5 §

Vakuutusmaksu on 1,80 penniä vakuutetulle kunnallisverotuksessa vahvistetulta veroäyriältä, ottaen huomioon, mitä tuloverolaissa (/) säädetään.

6 §

Vakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle:
1) joka tulovuoden päättyessä ei vielä ollut täyttänyt 16 vuotta;

6 §

Vakuutusmaksua ei määrätä vakuutetulle, joka verovuoden päättyessä ei vielä ole täyttänyt 16 vuotta tai joka verovuoden aikana on kuollut.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2) joka tulovuoden alkaessa oli täyttänyt 63 vuotta;

3) joka tulovuoden tai sen osan aikana on ollut tämän lain mukaan työkyvyttömäksi todetuna;

4) joka tulovuoden tai sen osan aikana on saanut työttömyyseläkettä; tai

5) joka tulovuoden aikana on kuollut.

Vakuutusmaksu on kuitenkin määrättävä 63-vuotiaalle tai työkyvyttömäksi todetulle vakuutetulle, jos hänen verotettavaksi tulokseen on kunnallisverotuksessa luettu myös sen työn arvo, jonka hänen muu kuin 1 momentissa tarkoitettu kotona oleva lapsensa tai muu perheenjäsenensä on tehnyt hänen taloutensa hyväksi, tätä tuloa vastaavan veroäyrimäärän perusteella.

59 §

Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 1/10 kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot, joihin luetaan myös tämän lain 62 §:n mukaiset suoritukset, eivät tähän riitä, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista.

Kansaneläkerahaston varojen on oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään neljä prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Jos kansaneläkevakuutuksen tuotot, joihin luetaan myös tämän lain 62 §:n mukaiset suoritukset, eivät tähän riitä, suoritetaan puuttuva osa valtion varoista. Lisäksi valtion tulee suorittaa kansaneläkerahastoon sellainen määrä varoja, että rahaston maksuvalmius on kunakin ajankohtana riittävästi turvattu.

62 §

Valtio, kunnat ja eläkelaitos vastaavat kukin omasta osuudestaan eläkkeiden lisäosien kustannuksista. Kunnan osuus määräytyy sen mukaan, mihin kuntien kantokykyluokituksesta annetun lain (665/67) mukaiseen kantokykyluokkaan se kuuluu, ja on

1 luokassa	.....	8,0	prosenttia
2	„	.....	10,0
3	„	.....	11,5
4	„	.....	12,5
5	„	.....	14,2
6	„	.....	15,4
7	„	.....	17,9
8	„	.....	21,1
9	„	.....	21,9
10	„	.....	26,7

kuntaan kunakin kuukautena maksettujen

62 §

Eläkkeiden lisäosien kokonaiskustannuksista vastaavat valtio, kunnat ja kansaneläkelaitos.

Kunta maksaa kansaneläkelaitokselle eläkkeiden lisäosien kustannuksiin 1,47 penniä veroäyriä niiden veroäyrien yhteismäärästä, jotka kunnassa on edellisenä vuonna toimitetussa säännönmukaisessa verotuksessa määrätty. Kunnan on maksettava 1/12 edellä tarkoitetusta määrästä lääninverovirastolle viimeistään kunkin kalenterikuukauden 10 päivänä. Muutoin kunnan suorituksen maksamisesta, maksuun panosta, liikaa tai aiheettomasti maksetun suorituksen palauttamisesta, suorituksen korottamisesta, viivästysseuraamuksista, kannosta, perinnästä, tilittämisestä ja muutoksenhausta on soveltuvin osin voimassa, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetussa laissa (366/63) ja veronkantolaissa (611/78) säädetään työnantajan sosiaaliturvamaksusta, lukuun ottamatta työnantajan sosiaa-

Voimassa oleva laki

lisäosien yhteismäärästä, kuitenkin niin, ettei kunnan osuus jaettuna kunnassa edellisenä vuotena toimitetussa kunnallisverotuksessa määrättyjen veroäyriä luvulla nouse valtioneuvoston vahvistamaa enimmäismäärää suuremmaksi. Eläkelaitoksen osuus kustannuksista on enintään 74,1 prosenttia maksettujen lisäosien yhteismäärästä ja valtio vastaa lisäosien kustannuksista muulta kuin edellä mainitulta osalta.

Ehdotus

liturvamaksusta annetun lain 5 §:n 1 momentissa säädettyä ilmoitus- ja vähennysmenettelyä. Tarkemmat säännökset kunnan tilityksestä vuodelta 1993 voidaan antaa asetuksella.

Eläkelaitoksen osuus eläkkeiden lisäosien kustannuksista on 52,0 prosenttia maksettujen lisäosien yhteismäärästä. Valtio vastaa lisäosien kustannuksista siltä osin kuin kunnan suoritus ja eläkelaitoksen osuus eivät niitä kata.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1993.

Tämän lain 3 §:n 2 momenttia sovelletaan vuonna 1993 maksetuista palkoista suoritettavaan työnantajan kansaneläkemaksuun ja 5 §:n 1 momenttia vuodelta 1993 toimitettavassa verotuksessa. Lain 6 §, 59 §:n 2 momentti ja 62 § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 1993.
